

Hadifogoly-kereső

A Szabad Szó akciója a magyar hadifoglyokért

A Szovjetunió rövidesen 25.000 magyar hadifoglyot enged haza. A Szabad Szó és a Nemzeti Parasztpárt éppen úgy, mint a múltban, most is mindenben segíteni és támogatni akarja a hadifoglyokat és hozzátartozóikat. A lap vasárnapi számától kezdődően minden héten egyszer közli a Hadifogoly-kereső rovat-

ban azoknak a hozzátartozóknak hirdetésüket, kik fogságban lévő testvérüket, férjüket, apjukat, vagy fiúkat keresik. A hirdetések közlése természetesen teljesen díjtalan. Közölni kell a fogságban lévő nevet, születési évét és édesanyjának nevét. A Hadifogoly-kereső rovatba a

Szabad Szó szerkesztője a Nemzeti Parasztpárt hadifogoly-gondozó osztálya minden héten pénteken déli 1 óráig fogad el közleményeket. Ezen az időponttól túl beküldött hirdetések csak a következő vasárnapi számban jelenhetnek meg, nyomdatechnikai okokból.

K E D D, J U L I U S 3 0.

Mecsnikov példája

Charkovban egy nagy orosz tudós, Mecsnikov halálának harmincéves jubileumát ünneplik. Az emberiségnek vannak nagyjai, akikről egy-egy alkalommal el kell mondanunk, kik voltak, s mit végeztek, mert csak így ismerjük meg életük tanulságait. A századforduló idején, mikor Mecsnikov először használt szifilizt gyógyításra, korának ostobán konzervatív vezetőrétege a legveszélyesebb fogadtatásban részesítette ezt a hatalmas felfedezést. Nem a gyógyulás nagy áldását látták ebben a korszakalkotó felfedezésben, hanem azt, hogy a közérlelőket rontja. Mert ha a szifilizt gyógyítani tudják — okoskodtak — akkor nem lesz többé rém az emberek előtt a paráználkodás korszaka kezdődik.

Az idő s az emberiség fejlődése nem a vaskalaposokat igazolta, hanem Mecsnikot. Nincs tulajdonképpen ebben semmi szenzáció, hiszen a haladás lehazudhatatlan törvényszerűségei végül minden vonatkozásban érvényesen úgyis megállapították, hogy ami rossz, az rossz. De míg ez megtörténhetik, meg nem értett zseni a kutató orvos, veszélyes félbolond a fizika tudósa, hitvány lázadó a népi szabadsághős és degenerált ördög a forradalom-költője. S a fejlődésnek hány reménytelen nekirugaszkodása veszett bele egy lábdobbanásba: eppur si muove...

Mi volt a válasza a magyar uralkodó osztályoknak, ha reformpolitikuskok a népszabadságról beszéltek? — A magyar nép még nem elég érett a politikai életre. S nem az érettség lehetőségét kell megadni neki szabad országban, szabad szabályban, hanem fantomként elébe tartani ezt akkor, amikor igényekről beszél. Felelős államférfiak mivel akartak segíteni tár-

sadalmunk legijesztőbbé torzult kinövésén, az egykén? Nem az, hogy földet s felszabadulást adnak a parasztnak, nem azzal, hogy belenyugszanak a feudális rend lebontásába, hanem egy huszárezreddel: ha ezt az egykés vidékre helyezik el, majd mutatkozik vaiami népszaporulat. S végül, hogy a legjellemzőbb s legtorzabb példára mutassunk rá: mivel akarták a háború alatt a parasztkérdéssel foglalkozni kezdő középosztályi fiatalokat a földreformról lebeszélni? Azzal, hogy háború előtt állunk s a zavartalan termelést nem lehet földosztással megzavarni. A felekly maradjon, a feleklyesek pusztuljanak bele, mert a segítség a „közérlelés”, netán a „közérdek” rovására megy.

Pedig a közérlelő, vagy közérdek — a Salome esetében — Mecsnikov védte kora uralkodó osztályával szemben. S ez a második tanulsága ennek: az, hogy a kutató tudósok, alkotó művészek éppen úgy a haladás oldalán sorakoznak fel a recsegő uralmi rendszerekkel szemben, mint a barrikádok forradalmárai. Közérdek és a közjó védelme mindaz, ami szabadságot biztosít az emberiségnek a féltől ráadott kényszerzubbonyból s ezt az utat akarják elzárni féltől még akkor is, ha az emberiség nagy alkotásait kell miatta eladni, letagadni, elfeledtetni.

S nem jogosult az úttörőkkel szemben a konzervatívok aggodalma s hazug az ellenük felhozott érv. Az emberi haladásnak mérföldköveit ők jelölték az idős az utódok akkor is őket igazolták: ha a nép, amelynek szolgálatában álltak: az uralkodó osztályok felől aggodalmával fogadja őket.

Sarkadi Imre

96 fillér a kenyér fogyasztói ára az ország egész területén

Megállapították a hagyma, a hüvelyesek és az olajosmagvak termelői, a készbőrfélék, textilipari fonalak, ipari fémek és bauxit ipari árát

A közellátásügyi miniszter a kenyér legmagasabb fogyasztói árát az ország egész területén kilónként 96 fillérben állapította meg. A kenyér legmagasabb viszonteladói ára az ország egész területén a vevő üzletébe szállítva 88 fillér. A sütőiparosok közintézményeknek, vendéglátó üzemeknek és egyéb nem viszonteladó nagyfogyasztóknak a 96 filléres fogyasztói árat számítatják fel.

A kenyér bérsütésének díja — a kész kenyér után számítva — az ország egész területén kilónként 22 fillér. A sütőtermények bérsütésének díja 26 fillér.

A vöröshagyma termelői ára 16 fillér

A vöröshagyma termelői ára az ország bármelyik feladálomán métermázsánként a következőképpen alakul: az elsőrendű exportminőségű augusztus 1-től október 15-ig 16, október 16-tól 1947 január 15-ig 20, 1947 január 16-tól a gazdasági év végéig 22,50, a másodrendű minőségű augusztus 1-15-ig 15, október 16-1947 január 15-ig 15,50, 1947 január 16-tól kezdve 18 forint. Az elsőrendű exportminőségű fokhagyma ára 48, 60, illetve 71, a másodrendű 38, 48, illetve 57 forint.

A bab termelői ára az ország bármely feladálomán métermázsánként a következő: fehér hosszú és lapos gömbölyű és hosszú, fűj és egyszínű színes bab 70, fehér szokvány és gyöngybab 68, tarka, vegyes és egyéb bab 63 sárga vagy zöld borsó 60, kizsemű lencse 70, középsemű 80, nagyszemű 100 forint. A fogyasztói ár Budapesten és környékén métermázsánként: fehér, fűj és egyszínű színes bab 114, fehér szokvány és gyöngybab 108, tarka vegyes és egyéb bab 104, kizsemű lencse 114, középsemű 130, nagyszemű 150 forint.

Az olajosmagvak legmagasabb termelői ára métermázsánként: kenérmag 150, rostkendervetőmag 200,

olomzárólt rostkendervetőmag 250, tavaszi vagy őszi lenmag 85, rostlenmag 80, napraforgómag 60, ricinusmag: I. osztályú 100, II. osztályú 75, repcemag 75, vadrepcemag 52, szójabab 80, tökmag 77, kékalmák 200 forint. A más legmagasabb fogyasztói

1 kiló marhabőrtalpkrukon 31.05 forint

Az iparügyi miniszter a hivatalos lap hétfői rendkívüli kiadásában közzétett rendelkezéssel megállapította a készbőrfélék legmagasabb ipari árát. Méska- és bivalybőrből 1 kiló lábas talp 23.05, talpkrukon 31.05, barna zsíros tehénbőr 42.07, barna borjúbőr 50.20, lóbőrből talp-bélés láb nélkül 32.70, sertés-talpbélésbőr 38.19 forint.

A textilipari fonalak ára kilónként: 20/1. angol finomságú pamutfonal 13, műszál (műrost)fonal 12.40, barmely keverésű koton-fonal 11.70, bel- és külföldi műselymfonal 40 forint. Az I. osztályú selymfonal, selyemcérna és selyem-

tői ára az egész ország területére 300 forint. Ha a termelő ad el mákot közvetlenül a fogyasztónak kis tételeiben piacon, a termelői árhoz 100 kilónként legfeljebb 20 forint ártöbbletet számíthat.

hulladék ára kilónként 209.80—222.80 forint. A kenderzsinetek és zsinórok gyári eladási ára fonalfinomsági szám szerint 6.10—17.10 forint.

A fontosabb ipari fémek gyári ára a feldolgozó-üzemekkel szemben métermázsánként: vörösréz-katód 601.40, vörösréz-anód 481, huztálom 215.50, huzthorgany 267.50, sárgaréz 294.20, ón 2042, nikkel 1267.50, antimon 211.30 forint. A bányanedves bauxit legmagasabb ára ümföld-gyárával szemben 1050 kilogrammonként 48.20 forint.

Arisztokraták a vádlottak padján

EGYÜTTÉRZŐ szepreház, „előkelő”, s főként utolsó hölgyekből álló közönség ül napról-napra váró Podmaniczky Félix és csempeáros arisztokrata társai bünyűgyének tárgyalásán. A Markó-utcai törvényszéknek nincs egyetlen tárgyalóterme sem, ahol ilyen részvétel és szövegkötő közönség ülne. Amikor a vádlottaknak sikerül egy-egy ügyes érvet találniuk, amellyel kibújnak az elnöki kérdés alól, a közönség szeme cimbordásan, elégedetten összecsilan. Nyugodt lélekkel megállapíthatjuk, hogy ez a bünyűgy nemcsak a csempésző arisztokratákra magukra vet élefényt, hanem általában arra a társadalmi rétegre is, amelyből kilérik és amelynek egyes tagjai most szövegkötő arccal ülnek a teremben. Melyik rétegre? Az új felső tízezerre, amely, amint láthatjuk, nem is teljes egészében új, mert egy része a régi világ arisztokráciájából sorozódott. Podmaniczkyék közönsége napról napra végigül a tárgyalást, pedig legna-

gyobb részük munkaképes és munkára való fiatal hölgy és úr. Nem csoda: hisz nemcsak rokonai vagy baráti érzés köti össze őket, hanem érdekösség is.

GROF CZIRÁKY vádlott kihalt gálása befejeződött, az elnök szünetet rendelt el. Az elegáns fiatal hölgyek színes lepkerajkát veszik körül. Az egyik hölgy relikviából szép gömbölyű círomot vesz elő, zsebkészével kettéhasítja. A gróf úr kitárja száját és a hölgy beleszorgalja a círomot hűstől levét. A békévilágban a kifrad, fejtárlásra vagyó sportembereknek adott círomot. Felöltődik bennünk a kérdés: vajjon nem sportnak veszik-e az egész tárgyalást? Bezzeg a szegény betegek ezre nem jutnak círomhoz, pedig nekik nem ilyen hűstőlre kellene...

A VADLOTTAK között szerepel két egyszerű ember is, két hentes és mészáros. Azt vádlották, hogy jóhiszeműen segédkeztek öt mázsa zsír összevásárlásában. Ma gatlárjuk jellemző a kereskedők csak hasznosító rétegére. Nem tördtek azzal, hogy mit csinálnak megrendelőik ezzel a hatalmas zsír mennyiséggel, csak az volt a fontos, hogy ők keressenek rajta. Esetük bizonyítja, hogy a kereskedés sem csupán üzlet — nem szabad félre tenni az erkölcsi szempontokat.

NEMCSAK a feketéző arisztokraták bünyűgyének tárgyalásán, hanem más uszorabírósi tárgyaláson is felmerült egy jelenség: a vádlottak minduntalan azt állítják, hogy a határkölépő állomásokon alig alig vagy egyáltalán nem igazoltatták őket. Az ország halálán nincsen jól megszervezett, szigorú ellenőrzés. Néhány katona végzi ezt az igazán fontos feladatot. Egy pillantást vetnek a határátlépők igazolványára és rakományára, de nem vizsgálják meg tüzetesebben. Ezen csakugyan segíteni kellene...

—ódi

Imperialista barlangkutatók

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A csehszlovák barlangkutatók egyesülete Turócszentmártonban a legutóbb tartott kongresszusán az aggleleki barlang közelében lévő 12 szinmagyar község álcasatolását kérte Csehszlovákiához.

Halált kért az ügyész a csempész-báróra

A csempésző arisztokraták és társak ellen mélyreható és keményhangú vádbeszédet mondott dr. Alpár András államügyész. Vádbeszédében halálbüntetést kért báró Podmaniczky Félix és Villányi vádlottak, az ország közéleti érdekeinek veszélyeztetése miatt.

Kimutatta az ügyész, hogy a felszabadulás előtt a magyarországi jövedelemelosztás szélsősége egyedülálló volt a világon. Azóta azonban a munka a legfontosabb termelési tényező. Az arisztokrata vádlottak azonban a munka helyett a könnyű pénzszerezést válsztották. Fámuta-

tott a csempészes okozta kár súlyosságára, mert 700 kg zsírt csempésztettek ki az országból akkor, amidőn millióknak nem jutott egy deka sem és az ország a külföldhöz fordul segítségért. Hangoztatta, hogy a bizonyítás alatt összeomlott a védelemnek az az állítása, hogy kényszerítés állott fenn. A vádlottak mellett nem szól enyhítő körülmény.

A hatalmas ügyvédi kar szélesmedrű védőbeszédében próbálta tisztára mosni a vádlottakat az ügyész felhozta vádaktól. Az uszorabírócság valószínűleg szerdán mond ítéletet.

Személyautójáratok

a Balatonra és az ország minden részébe. SZOPRI és CZAKÓ szállítók, IV., Magyar-utca 7. T.: 182—081. Irdaí órák 9—2-ig.

Az összes
svájci világmárka órák
kaphatók
Csak forintért
a 27 éves szakismerettel rendelkező
SOMLÓ JOZSEF órás és ékszerésznél
VI., ANDRÁSSY-ÚT 27

LAMPART MŰVEK R.T.
Budapest, IX., Soroksári-út 158
ajánlja forint ellenében
azonnali szállításra
következő gyárimányait:

Petroleum lámpa	Házirtási kések
Vihgylámpa	Zsebkések
Petroleum főző	Kukoricadarálók
Csillár	Szeszmérőgép
Zománcozott világítási armatura	Szeszmérőgép javítás
	Vizmérő javítás
	Bérmáncozás
	Fürdőkád
	Tűzhely
	Kályha

JÖN! **CHARLES BOYER és JEAN ARTHUR** legszébb, legnagyobb-sikeres **Éjszaka kezdődött** Csütörtöktől **DÉCS**